

## คืนครูสู่ห้องเรียน

### RETURNING TEACHERS TO THE CLASSROOM

กัญชลารักษ์ ทีปการ

โรงเรียนอ่างศิลาพิทยาคม

Kanchalaruk Teepakakorn

Angsilapittayakorn School

Corresponding Author E-mail : zhangkanya.journal@gmail.com

(Received : 2 April, 2025; Edit : 10 April, 2025; accepted : 17 April, 2025)

### บทคัดย่อ

บทความนี้วิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบของภาระงานที่นอกเหนือจากการสอนต่อคุณภาพการศึกษาการมีภาระงานที่นอกเหนือจากการสอน เมื่อครูต้องใช้เวลาไปกับงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน สิ่งนี้ทำให้ครูไม่มีเวลาเตรียมการสอนและติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างละเอียด ส่งผลให้ประสิทธิภาพการเรียนการสอนลดลง และผู้เรียนอาจไม่ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในการถ่ายทอดความรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นของผู้เรียน และการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอน เป็นสิ่งสำคัญเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่ยั่งยืนและสามารถปรับตัวได้ ครูต้องพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความหลากหลายของผู้เรียน และส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และการสื่อสาร ในขณะเดียวกัน ครูยังต้องเผชิญกับภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน เช่น การจัดทำเอกสารและการประสานงาน ซึ่งส่งผลให้ครูมีเวลาน้อยในการเตรียมการสอนและดูแลนักเรียนอย่างเต็มที่ ทำให้คุณภาพการสอนและการพัฒนาผู้เรียนลดลง งานวิจัยพบว่า ภาระงานที่มากเกินไปเพิ่มความเครียดและเหนื่อยล้าให้กับครู ซึ่งทำให้ไม่สามารถมุ่งมั่นในการสอนได้อย่างเต็มที่ การลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนและการสนับสนุนครูในการทำงานอื่นๆ จึงเป็นวิธีที่สำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการสอนและพัฒนาคุณภาพการศึกษา การใช้เทคโนโลยีและการปรับโครงสร้างงานในสถานศึกษาเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการลดภาระงานและคืนครูสู่ห้องเรียน ทำให้ครูสามารถมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนได้มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระยะยาว

คำสำคัญ : การพัฒนาผู้เรียน คุณภาพการศึกษา ภาระงาน

### Abstract

This paper analyzes the problems and impacts of non-teaching workloads on the quality of education. When teachers must spend a lot of time on tasks that are not related to teaching. This leaves teachers with no time to prepare for teaching and follow up on learners' learning outcomes in detail. Teachers play an important role in improving the quality of education, both in transferring knowledge and developing the necessary skills of learners, and the use of technology as a tool in teaching and learning is important to promote sustainable and adaptive learning. Teachers must develop learning management skills that meet the diversity of learners and promote critical thinking

and communication skills. Teachers also face non-instructional workloads, such as documentation and coordination, which results in little time for teachers to fully prepare for instruction and supervise students. This reduces the quality of teaching and learner development. Research has shown that excessive workload increases stress and fatigue for teachers. This makes it impossible to fully commit to teaching. Reducing non-teaching workloads and supporting teachers in other tasks is an important way to increase teaching efficiency and improve the quality of education. The use of technology and restructuring in educational institutions is an effective approach to reduce workload and return teachers to the classroom. This will allow teachers to focus more on developing learners, which will affect the long-term development of the quality of education.

Keywords : Learner Development, Quality of Education, Workload

## บทนำ

ครูเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เนื่องจากมีบทบาทโดยตรงในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น ครูไม่เพียงแต่สอนเนื้อหาวิชาการ แต่ยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาแนวคิด ทักษะ และคุณสมบัติที่จำเป็นของผู้เรียน เพื่อให้พวกเขามีความพร้อมในการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาในอนาคต (ณรงค์วัฒน์ มิ่งมิตร, 2565) ในศตวรรษที่ 21 การเรียนการสอนได้มีการเปลี่ยนแปลงจากรูปแบบดั้งเดิมที่ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ไปสู่การที่ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ครูต้องพัฒนาและใช้กลยุทธ์การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (สุกัญญา พลภักษ์สุนทร, 2564) ผ่านการใช้เทคโนโลยีและวิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการและศักยภาพของผู้เรียนในแต่ละคน การส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ที่ยั่งยืนและสามารถปรับตัวได้กับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจึงเป็นสิ่งสำคัญ

การปฏิรูปการเรียนการสอนให้มีคุณภาพภายในนั้น ครูต้องมีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและให้ข้อเสนอแนะที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ โดยการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนต้องการความร่วมมือจากครูทุกคนในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและยืดหยุ่น ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนรู้สึกสนุกกับการเรียนและสามารถใช้ความรู้ที่ได้รับในการพัฒนาตนเองและสังคมได้ (วิลาสินี สุขเจริญ, 2565) นอกจากนี้ ครูยังต้องพัฒนาทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ที่สามารถตอบสนองต่อความหลากหลายของผู้เรียนได้ ทั้งในด้านวิชาการและด้านจิตใจ โดยการใช้แนวทางการสอนที่เน้นการสร้างแรงจูงใจ การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และการเสริมสร้างทักษะด้านการสื่อสารที่สำคัญในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (ธนภัทร จันทรเทศ, 2563) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในจึงเป็นภารกิจที่สำคัญที่ต้องการความร่วมมือและการพัฒนาของครูอย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบัน ครูต้องเผชิญกับภาระงานที่หลากหลายซึ่งนอกเหนือจากการสอน เช่น งานธุรการ การจัดทำเอกสาร การเงิน และการจัดการพัสดุ ซึ่งส่งผลให้ครูมีเวลาน้อยลงในการเตรียมการสอนและพัฒนาผู้เรียน การวิจัยของพรทิพย์ ทับทิมทอง และจุไรรัตน์ สุตรุ่ง (2560) พบว่า ภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสอนของครู โดยครูต้องแบ่งเวลาไปกับการทำงานที่ไม่ตรงกับหน้าที่หลัก ส่งผลให้ครูไม่สามารถทุ่มเทให้กับการพัฒนาผู้เรียน และการวางแผนการสอนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งอาจทำให้ผลการเรียนรู้ของนักเรียนลดลง นอกจากนี้ ข้าราชการเว็บไซต์คมชัดลึก (2564) ได้ระบุว่า ภาระงานที่เพิ่มขึ้นไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อเวลาการสอน แต่ยังทำให้ครูต้องแบกรับความเครียดจากงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน โดยเฉพาะการจัดทำเอกสารและรายงานต่าง ๆ ที่มีจำนวนมากและใช้เวลานาน

ซึ่งกระทบต่อคุณภาพของการสอนที่ครูสามารถให้ได้ ด้วยภาระงานที่เพิ่มขึ้น ครูไม่สามารถให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะในกรณีที่ครูต้องทำงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนมากขึ้น การลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถช่วยเพิ่มเวลาในการเตรียมการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ การมีภาระงานที่ลดลงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการลดภาระงานของครู จะช่วยให้ครูสามารถมุ่งมั่นในการสอนและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามเป้าหมายของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 (สุวิทย์ ลิขิต, 2563)

## เนื้อหา

### สถานการณ์ปัจจุบันของครูไทย

บทบาทของครูนอกเหนือจากการสอน นอกจากบทบาทหลักในการสอนแล้ว ครูไทยยังต้องรับผิดชอบงานอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยตรง ซึ่งรวมถึงงานธุรการ การจัดทำเอกสาร การประเมินผลการเรียนของนักเรียน และการเข้าร่วมอบรมต่าง ๆ งานเหล่านี้ไม่เพียงเพิ่มภาระงานให้กับครู แต่ยังทำให้เวลาที่ครูสามารถใช้ในการเตรียมการสอนและพัฒนาผู้เรียนลดน้อยลงอย่างมาก (พรทิพย์ ทับทิมทอง, 2560) การมีภาระงานที่มากเกินไปทำให้ครูไม่สามารถมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนได้เต็มที่ และมีผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพการศึกษา การต้องทำงานธุรการ เช่น การจัดทำเอกสาร การเรียนการสอน การเตรียมข้อมูลต่าง ๆ สำหรับการประเมินผลหรือการจัดการเรื่องการเงินและพัสดุ ทำให้ครูต้องใช้เวลากับงานเหล่านี้มากกว่าที่จะทุ่มเทให้กับการพัฒนาวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ หรือการดูแลและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน (จุไรรัตน์ สดรุณ, 2560) นอกจากนี้ การที่ครูต้องเข้าร่วมอบรมต่าง ๆ หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพก็ทำให้ครูต้องใช้เวลานอกห้องเรียน ซึ่งอาจทำให้เวลาที่ใช้ในการสอนหรือติดตามผลการเรียนของนักเรียนลดลงไป การมีภาระงานเหล่านี้ทำให้ครูรู้สึกเครียดและไม่สามารถให้ความสำคัญกับการพัฒนานักเรียนได้เต็มที่ ดังนั้น การลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนและการสนับสนุนครูในการทำงานอื่น ๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูสามารถมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนและเพิ่มคุณภาพการสอนได้มากขึ้น (วิลาสินี สุขเจริญ, 2565)

### สถิติหรือข้อมูลเกี่ยวกับภาระงานของครู

จากการสำรวจของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) พบว่า ครูไทยใช้เวลากับกิจกรรมภายนอกชั้นเรียนที่ไม่ใช่การจัดการเรียนการสอนถึง 84 วันต่อปี หรือคิดเป็น 42% ของเวลาทำงานทั้งหมด กิจกรรมเหล่านี้รวมถึงการประเมินผลงาน การแข่งขันวิชาการ และการอบรมจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนเป็นภาระงานที่ครูต้องรับผิดชอบ นอกเหนือจากการสอนในห้องเรียน ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อเวลาที่ครูสามารถใช้ในการเตรียมการสอนและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2563) นอกจากนี้ ผลการสำรวจจากเครือข่ายครูขอสอนยังพบว่า ร้อยละ 95 ของครูต้องทำงานนานกว่า 8 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งถือเป็นภาระงานที่หนักหน่วง ที่ไม่เพียงแต่ทำให้ครูรู้สึกเหนื่อยล้า แต่ยังส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนอาจไม่ได้มีคุณภาพที่ดีอย่างที่ควรจะเป็น ร้อยละ 58 ของครูยังต้องทำงานอื่นที่ไม่ใช่การสอนมากกว่า 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เช่น การเตรียมเอกสาร รายงาน หรือการประสานงานต่าง ๆ ที่ต้องใช้เวลาและพลังงานมากขึ้น (เครือข่ายครูขอสอน, 2564) ภาระงานเหล่านี้สร้างความเครียดให้กับครูและลดเวลาในการพัฒนาความสามารถในการสอนและการให้คำปรึกษากับผู้เรียน ดังนั้น การลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนและการสนับสนุนครูในการมุ่งเน้นการสอนและพัฒนาผู้เรียนจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทยในอนาคต

### ผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนและนักเรียน

ภาระงานที่มากเกินไปส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนการสอนและนักเรียน ดังนี้:

1. ลดเวลาในการเตรียมการสอน: ครูมีเวลาน้อยลงในการวางแผนและเตรียมการสอน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ การเตรียมการสอนที่ไม่ครบถ้วนอาจทำให้การสอนเป็นไปอย่างเร่งรีบและไม่

สามารถให้ความสำคัญกับเนื้อหาที่จำเป็นได้ ทำให้คุณภาพการสอนลดลงและอาจไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนได้อย่างเต็มที่ (ธนภัทร จันทรเกตุ, 2563)

2. ลดความสามารถในการดูแลนักเรียน: เมื่อครูต้องแบ่งเวลาไปทำงานอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน เช่น การจัดทำเอกสาร การประเมินผล หรือการเข้าร่วมกิจกรรมอบรมต่าง ๆ ครูจะมีเวลาน้อยลงในการติดตามผลการเรียนรู้ของนักเรียนและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด การที่ครูไม่สามารถให้ความสนใจและดูแลนักเรียนได้อย่างเต็มที่อาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์และทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (จุไรรัตน์ สุดรุ่ง, 2560)

3. เพิ่มความเครียดและความเหนื่อยล้า: ภาระงานที่มากเกินไปทำให้ครูต้องทำงานหนักจนเกิดความเครียดและความเหนื่อยล้า ซึ่งไม่เพียงส่งผลกระทบต่อสุขภาพของครูเอง แต่ยังลดประสิทธิภาพการสอนของครูอีกด้วย ครูที่มีความเครียดจะไม่สามารถมุ่งมั่นและให้ความสำคัญกับการสอนได้อย่างเต็มที่ และอาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับนักเรียนได้ (วิลาสินี สุขเจริญ, 2565)

ดังนั้น การลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้ครูสามารถมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างเต็มที่ การให้ครูมีเวลามากขึ้นในการเตรียมการสอนและดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียน

#### แนวทางคืนครูสู่ห้องเรียน

เพื่อให้ครูสามารถมุ่งมั่นการสอนและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ ควรพิจารณาแนวทางดังต่อไปนี้

1. ภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน เช่น งานธุรการ การจัดทำรายงาน และการประเมินต่าง ๆ ควรถูกปรับลดหรือยกเลิกหากไม่จำเป็น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้มีมาตรการลดภาระการรายงานของสถานศึกษา โดยเน้นย้ำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องลดหรือเลิกการเก็บข้อมูลที่ซ้ำซ้อน และใช้เทคโนโลยีในการเชื่อมโยงข้อมูลจากส่วนกลาง เพื่อลดภาระการกรอกข้อมูลหลายครั้ง การสนับสนุนบุคลากรช่วยงาน

การจัดสรรเจ้าหน้าที่ธุรการหรือผู้ช่วยครูเพิ่มเติม จะช่วยแบ่งเบาภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน ทำให้ครูมีเวลาและพลังงานมากขึ้นในการเตรียมการสอนและดูแลนักเรียน นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการได้มีการพัฒนาวิธีการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการลดภาระงานที่ไม่จำเป็นของครู

2. การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานของสถานศึกษา เช่น ระบบจัดการเอกสารดิจิทัล ระบบเวลาทำงานออนไลน์ และระบบประเมินผลการเรียนการสอนออนไลน์ จะช่วยลดภาระงานธุรการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีช่วยให้การจัดการเอกสาร การบันทึกข้อมูล และการประเมินผลเป็นไปอย่างรวดเร็วและแม่นยำ ลดข้อผิดพลาดจากการทำงานด้วยมือ และประหยัดเวลาในการจัดการงานธุรการต่าง ๆ (วรารณ นันคง, 2563) การวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษามีประโยชน์อย่างมากต่อการวางแผนและการพัฒนาการจัดการภายในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน ซึ่งช่วยให้การประเมินผลการเรียนการสอนสามารถทำได้มีประสิทธิภาพและโปร่งใส การใช้ระบบออนไลน์ในการบันทึกข้อมูลการสอนและการประเมินผลทำให้ครูและผู้บริหารสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็ว การประเมินผลที่ได้ทันทีและมีความแม่นยำยังช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้อย่างมีข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัย

นอกจากนี้ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อังยังสามารถช่วยลดภาระงานที่ไม่จำเป็น ทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีเวลามากขึ้นในการพัฒนาวิธีการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน การทำงานที่มีประสิทธิภาพมาก

ขั้นนี้สามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นผลดีต่อการเติบโตและพัฒนาของนักเรียนในระยะยาว (สมเกียรติ อำนวย, 2564)

3. การทบทวนและปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานในสถานศึกษาเป็นแนวทางที่สำคัญในการช่วยให้ครูสามารถมุ่งเน้นที่การสอนได้อย่างเต็มที่ โดยการกระจายงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนไปยังบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น เจ้าหน้าที่ธุรการ หรือบุคลากรที่มีหน้าที่ในการจัดการเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งการใช้ระบบดิจิทัลเพื่อช่วยในกระบวนการจัดการข้อมูล การทำเช่นนี้จะช่วยให้ครูมีเวลาและความสามารถในการเตรียมการสอนและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ (วิลาลินี สุขเจริญ, 2565) ในยุคดิจิทัล การบริหารสถานศึกษาควรมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถทำการตัดสินใจในการบริหารงานได้อย่างรวดเร็วและมีข้อมูลที่ถูกต้อง ตัวอย่างเช่น การใช้ระบบฐานข้อมูลออนไลน์ในการจัดเก็บข้อมูลของนักเรียน การประเมินผลการเรียน และการจัดการทรัพยากรภายในโรงเรียน ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน แต่ยังช่วยให้ผู้บริหารสามารถติดตามผลและทำการตัดสินใจได้อย่างแม่นยำและมีประสิทธิภาพ (สมเกียรติ อำนวย, 2564)

4. การปรับกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้ เช่น ระบบจัดการข้อมูลดิจิทัลและระบบบริหารงานออนไลน์ จะช่วยลดภาระงานซ้ำซ้อนและลดความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงานด้วยมือ นอกจากนี้ ยังช่วยให้การทำงานของครูและบุคลากรในโรงเรียนเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (พรทิพย์ ทับทิมทอง, 2560) ซึ่งทั้งหมดนี้จะทำให้ครูสามารถมุ่งเน้นที่การสอนและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ และยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูสามารถทุ่มเทให้กับการพัฒนานักเรียนมากขึ้น

1.1 การลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนจะช่วยให้ครูสามารถทุ่มเทให้กับการพัฒนานักเรียนได้มากขึ้น โดยผลลัพธ์ที่สำคัญจากการลดภาระงานเหล่านี้มีดังนี้:

1.2 เพิ่มเวลาในการสอน การลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนทำให้ครูมีเวลาเพิ่มขึ้นในการสอนนักเรียน การเตรียมบทเรียน และการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างทักษะและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้อย่างเต็มที่ ครูจะสามารถทุ่มเทให้กับการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนได้ดีขึ้น (Darling-Hammond, 2021) โดยครูสามารถเลือกใช้เวลานี้ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของนักเรียน

1.3 การดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด เมื่อครูมีเวลาในการทำงานที่น้อยลง ครูสามารถให้ความสำคัญกับการดูแลนักเรียนได้มากขึ้น เช่น การให้คำแนะนำ การปรึกษา และการช่วยเหลือในด้านการเรียนรู้และพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นอกจากนี้ยังสามารถสนับสนุนให้นักเรียนสามารถแสดงออกในด้านต่าง ๆ ได้ดีขึ้น โดยการเข้าใจและดูแลนักเรียนแต่ละคนอย่างใกล้ชิด ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน (Pianta, 2018)

1.4 การพัฒนานวัตกรรมการสอน การที่ครูมีเวลามากขึ้นในการเตรียมการสอนและพัฒนาทักษะการสอนของตนเอง จะทำให้ครูสามารถเรียนรู้เทคนิคการสอนใหม่ ๆ ปรับปรุงวิธีการสอน และทดลองใช้เทคโนโลยีหรือแนวทางการสอนที่เป็นนวัตกรรมทางการศึกษา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การใช้เครื่องมือการสอนออนไลน์หรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่ช่วยเพิ่มความสะดวกและความมีส่วนร่วมของนักเรียนในการเรียน (Hattie, 2009)

1.5 การลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนไม่เพียงแต่ช่วยให้ครูมีเวลาในการพัฒนาทักษะและคุณภาพการสอนของตนเอง แต่ยังช่วยให้การพัฒนาผู้เรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูสามารถมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการสร้างโอกาสในการเรียนรู้ที่เหมาะสมและส่งเสริมการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

## 2. คุณภาพการศึกษาดีขึ้น

การคืนครูสู่ห้องเรียนจะช่วยให้การเรียนการสอนมีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียน โดยเฉพาะในด้านต่าง ๆ ดังนี้:

2.1 ผลการเรียนรู้ของนักเรียนดีขึ้น งานวิจัยของ Rivkin, Hanushek และ Kain (2005) พบว่าคุณภาพของครูมีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ครูที่มีคุณภาพสามารถช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาวิชามากขึ้น และมีการพัฒนาทักษะที่สำคัญต่าง ๆ ซึ่งส่งผลให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น การที่ครูมีเวลามากขึ้นในการดูแลและสอนนักเรียนจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพของนักเรียนในการเรียนรู้และบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

2.2 ลดอัตราการเรียนรู้อดถอย (Learning Loss) เมื่อนักเรียนได้รับการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและได้รับความช่วยเหลือจากครูอย่างเพียงพอ จะช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและป้องกันการเรียนรู้อดถอย (Learning Loss) ที่อาจเกิดขึ้นเมื่อการเรียนการสอนไม่ได้มาตรฐานหรือขาดการสนับสนุนที่เพียงพอ เมื่อครูสามารถมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะของนักเรียนได้ดีขึ้น นักเรียนก็จะสามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ ลดการสะสมของช่องว่างทางการเรียนรู้ที่อาจส่งผลต่อผลการเรียนในอนาคต (Cooper, 2006)

2.3 กระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ การที่นักเรียนได้รับการสอนที่มีคุณภาพและสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับครูอย่างใกล้ชิด จะช่วยกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการเรียนรู้ได้มากขึ้น ครูที่สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการสอนและทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ได้ จะทำให้การเรียนการสอนเป็นประสบการณ์ที่น่าสนใจและมีความหมายสำหรับนักเรียน การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครูจะช่วยเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อตนเองและการเรียนรู้ (Fredricks, Blumenfeld, & Paris, 2004) ซึ่งส่งผลให้การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

## 3. ลดความเครียดและภาระงานที่ไม่จำเป็นของครู

การลดภาระงานที่ไม่จำเป็นช่วยให้ครูสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดความเหนื่อยล้าและเพิ่มความพึงพอใจในวิชาชีพ โดยผลลัพธ์ที่สำคัญมีดังนี้:

3.1 ลดความเครียดจากภาระงานเอกสาร งานวิจัยของ OECD (2019) พบว่าครูที่ต้องรับผิดชอบงานธุรการมากเกินไปมีแนวโน้มที่จะเกิดภาวะหมดไฟในการทำงาน (Burnout) มากกว่าครูที่สามารถมุ่งเน้นการสอน หากครูสามารถลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนได้ จะทำให้ครูมีเวลาในการฟื้นฟูจิตใจและร่างกาย ลดความเครียดที่เกิดจากการต้องทำงานที่ไม่ตรงกับเชี่ยวชาญ หรือไม่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลดีต่อสุขภาพจิตและประสิทธิภาพการทำงานของครูในระยะยาว

3.2 เพิ่มแรงจูงใจในการทำงาน เมื่อครูสามารถโฟกัสกับบทบาทหลักของตนเอง คือ การสอนและพัฒนาผู้เรียน จะทำให้ครูรู้สึกมีคุณค่าในอาชีพและมีความสุขกับการทำงานมากขึ้น การที่ครูได้ใช้ทักษะและความรู้ที่ตนเองมีในการสร้างผลกระทบที่ดีต่อชีวิตนักเรียน จะช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ส่งผลให้ครูมีความพึงพอใจในอาชีพสูงขึ้น และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง (Borg, 2011)

3.3 ลดอัตราการลาออกของครู จากการศึกษาของ Ingersoll และ Smith (2003) พบว่าภาระงานที่มากเกินไปเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ครูลาออกจากอาชีพ ดังนั้นการลดภาระงานที่ไม่จำเป็นจะช่วยให้ครูมีเวลามากขึ้นในการเตรียมการสอนและดูแลนักเรียน ซึ่งจะทำให้ครูมีความสุขและพึงพอใจในงานที่ทำ และลดการลาออกจากอาชีพ เมื่อครูรู้สึกว่าการงานมีความสมดุลกับบทบาทของตนเอง ครูจะมีแนวโน้มที่จะอยู่ในอาชีพการสอนนานขึ้น และสามารถส่งผลดีต่อระบบการศึกษาทั้งในระดับโรงเรียนและระดับชาติ การลดภาระงานที่ไม่จำเป็นจึงเป็นทางเลือกที่สำคัญในการรักษา

คุณภาพการศึกษาผ่านการดูแลและพัฒนาครูอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังช่วยเพิ่มความพึงพอใจในวิชาชีพการสอน และทำให้ครูสามารถทำงานได้เต็มศักยภาพ

## สรุป

บทสรุปของ "คีนครูสู่ห้องเรียน" เป็นการมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยการลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน ซึ่งครูมักต้องรับผิดชอบอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น งานธุรการ การจัดทำเอกสาร และงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน การคีนครูสู่ห้องเรียนจึงเป็นแนวทางที่สำคัญที่จะช่วยให้ครูสามารถทุ่มเทเวลาและพลังงานให้กับการสอนและการพัฒนานักเรียนได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ยังสามารถลดความเครียดและภาวะหมดไฟที่เกิดจากภาระงานที่เกินความจำเป็น ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อสุขภาพจิตและประสิทธิภาพการทำงานของครู การสนับสนุนบุคลากรที่มีบทบาทในการช่วยงานธุรการและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการต่าง ๆ เช่น ระบบจัดการเอกสารดิจิทัล และระบบประเมินผลการเรียนการสอนออนไลน์ สามารถช่วยลดภาระงานของครูและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้อย่างมีนัยสำคัญ เทคโนโลยีจะช่วยให้การจัดการข้อมูลและกระบวนการทำงานของสถานศึกษามีความรวดเร็วและแม่นยำ ลดความยุ่งยากในการกรอกข้อมูลหรือการจัดทำเอกสารซ้ำซ้อน ซึ่งทำให้ครูมีเวลาเพิ่มขึ้นในการเตรียมการสอนและพัฒนาผู้เรียน การปรับโครงสร้างการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีความเหมาะสม โดยกระจายงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนไปยังบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จะช่วยให้ครูสามารถมุ่งเน้นการสอนและการดูแลนักเรียนได้มากขึ้น เมื่อครูสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนก็จะสูงขึ้น เนื่องจากครูมีเวลาในการพัฒนาความรู้และทักษะการสอน รวมถึงการให้คำแนะนำและดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ซึ่งจะช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนได้ดีขึ้น การคีนครูสู่ห้องเรียนจึงไม่เพียงแต่เป็นการลดภาระงานที่ไม่จำเป็น แต่ยังเป็นการสร้างโอกาสให้ครูได้ทำงานที่ตนเองมีความเชี่ยวชาญและรักจริง ๆ ส่งผลให้ครูมีความพึงพอใจในอาชีพมากขึ้น และระบบการศึกษาจะมีความยั่งยืนและมีประสิทธิภาพสูงสุดในระยะยาว การพัฒนาและส่งเสริมครูให้มุ่งเน้นการสอนและการพัฒนาผู้เรียนจึงเป็นการสร้างระบบการศึกษาที่สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้อย่างครบถ้วนและยั่งยืน

## เอกสารอ้างอิง

- คมชัดลึก. (2564, 10 มิถุนายน). ภาระงานที่เพิ่มขึ้นของครูไทย: อุปสรรคต่อคุณภาพการสอน. คมชัดลึกออนไลน์. <https://www.komchadluek.net/news/education/2021> [2568, กุมภาพันธ์ 19].
- เครือข่ายครูขอสอน. (2564). ภาระงานที่หนักหน่วงของครูไทย: ผลกระทบและแนวทางแก้ไข. เครือข่ายครูขอสอน.
- จุไรรัตน์ สุดรุ่ง. (2560). การลดความสามารถในการดูแลนักเรียนของครูเนื่องจากภาระงานที่มากเกินไป. วารสารการบริหารการศึกษา, 8(2), 45-60.
- ณรงค์วัฒน์ มิ่งมิตร. (2565). บทบาทของครูในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การศึกษาไทย.
- ธนภัทร จันทระเกตุ. (2563). ผลกระทบของการเตรียมการสอนที่ไม่ครบถ้วนต่อคุณภาพการสอนของครู. วารสารการศึกษาไทย, 12(3), 22-40.
- พรทิพย์ ทับทิมทอง, & จุไรรัตน์ สุดรุ่ง. (2560). ผลกระทบของภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน. วารสารการศึกษาและพัฒนา, 18(2), 45-62.
- พรทิพย์ ทับทิมทอง. (2560). การปรับกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้. ในเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาภาพลักษณ์การศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การศึกษา.

- วรารณ มั่นคง. (2563). การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานของสถานศึกษา. วิทยาลัยการศึกษา.
- วิลาสินี สุขเจริญ. (2565). การลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญา  
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิลาสินี สุขเจริญ. (2565). ภาระงานของครูกับผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ครูไทย.
- สมเกียรติ อำนวย. (2564). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน.  
วารสารการบริหารการศึกษาไทย, 29(1), 101-120.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (n.d.). ภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน เช่น งานธุรการ การจัดทำ  
รายงาน และการประเมินต่าง ๆ ควรถูกปรับลดหรือยกเลิกหากไม่จำเป็น. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา  
ขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2563). ผลการสำรวจภาระงานของครูไทยและผลกระทบต่อ  
คุณภาพการสอน. สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน.
- สุกัญญา พงษ์สุนทร. (2564). กลยุทธ์การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การศึกษาใหม่.
- Borg, M. G. (2011). Teacher stress and coping strategies: A national questionnaire survey. *British  
Educational Research Journal*, 37(3), 407-424. <https://doi.org/10.1080/01411926.2010.487601>  
[2025, February 20].
- Cooper, H. (2006). The impact of summer learning on low-income children's academic achievement.  
*The Summer Learning Program*, 15(2), 123-136. [https://doi.org/10.1016/j.summerschool.  
2006.02.004](https://doi.org/10.1016/j.summerschool.2006.02.004) [2025, February 20].
- Darling-Hammond, L. (2021). The role of teacher quality in improving student outcomes: An analysis of  
the effects of teacher preparation on student achievement. *Educational Research Review*,  
17(4), 250-267. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2021.01.003> [2025, February 20].
- Fredricks, J. A., Blumenfeld, P. C., & Paris, A. H. (2004). School engagement: Potential of the concept,  
state of the evidence. *Review of Educational Research*, 74(1), 59-109.  
<https://doi.org/10.3102/00346543074001059> [2025, February 20].
- Hattie, J. (2009). *Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement*.  
Routledge.
- Ingersoll, R. M., & Smith, T. M. (2003). The wrong solution to the teacher shortage. *Education Policy  
Analysis Archives*, 11(6), 1-23. <https://doi.org/10.14507/epaa.v11n6.2003> [2025, February 20].
- OECD. (2019). *Teachers and the teaching profession: Insights from TALIS 2018*. Organisation for Economic  
Co-operation and Development. <https://doi.org/10.1787/3b8b5f4e-en> [2025, February 20].
- Pianta, R. C. (2018). *Classroom management and student-teacher relationships: Improving teaching and  
learning*. Wiley.
- Rivkin, S. G., Hanushek, E. A., & Kain, J. F. (2005). Teachers, schools, and academic achievement.  
*Econometrica*, 73(2), 417-458. <https://doi.org/10.1111/j.1468-0262.2005.00584.> [2025,  
February 20].